

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212223127
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4212223127.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci žalobcov: 1./ B.. F. H., nar. XX. XX. XXXX, X./ G.. G. H., nar. XX. XX. XXXX, obidvaja bytom T., E. XXXX/XX, žalobcovia v 1./ a 2./ rade zastúpení JUDr. Helenou Kontrovou, advokátkou so sídlom v Semerove č. 414, proti žalovanému: G. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom T., Q. 4, zastúpený JUDr. Robertom Schuchmannom, advokátom so sídlom v Komárne, Nám. M. R. Štefánika 6, IČO: 14 142 279, o zaplatenie 276,70 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcov v 1./ a 2./ rade proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 17. decembra 2020 č. k. 8C/250/2013-159, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému voči žalobcom v 1./ a 2./ rade priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (Okresný súd Komárno) uznesením zo dňa 17. 12. 2020 č. k. 8C/250/2013-159 pri právnom posúdení podľa § 252, § 255 ods. 1, 2, § 257 a § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej iba „CSP“) uložil žalobcom v 1./ a 2./ rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému 100 % náhradu trov konania, o ktorej súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia.

2. V odôvodnení tohto uznesenia prvoinštančný súd uviedol, že vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci (§ 255 ods. 1 a 2 CSP), ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1, 2 CSP). Zásada úspechu vo veci, ktorá je aj zásadou zodpovednosti za výsledok sporu, charakteristická pre sporové konanie sa uplatní tak, že neúspešná strana v spore je povinná nahradiť úspešnej strane v spore trovy konania, ktoré jej v danom spore vznikli. Každá strana znáša trovy spojené s jej účasťou v spore, pokiaľ spor nie je skončený (§ 252 CSP). Ak je rozhodnutím súdu vyslovené, ktorá strana je v práve, nadobudne táto strana nárok na náhradu trov konania ktoré na dosiahnutie tohto rozhodnutia vynaložila. Právnym dôvodom tohto nároku je to, že strany, ktoré medzi sebou viedli súdny spor, konajú „na vlastné nebezpečenstvo“, pričom nesú zodpovednosť za výsledok sporu. Náhrada trov konania je nerozlučne spätá so sporovým konaním a vyplýva z jeho povahy, keď strany sporu stoja proti sebe a jej potom namieste to, aby strana, ktorá so svojim nárokom zvíťazila, dostala ňou vynaložené trovy nahradené od protistrany, ktorá v spore nemala úspech (spor prehrala).

3. Určitou výnimkou pri náhrade trov konania je ust. § 257 CSP, podľa ktorého súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Vtedy súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu v spore na náhradu trov konania, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojim zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa ust. § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to: 1. dôvody hodné osobitného zreteľa, 2. výnimočné okolnosti, ktoré však bližšie nešpecifikuje a ich výklad

ponecháva na súdnu prax. Ust. § 257 CSP nie je možné však považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť jeho aplikácie, ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo procesnej situácie. Súd pri aplikácii tohto ustanovenia skúma aj dôvody, ktoré žalobcu viedli k podaniu žaloby, postoj strán v konaní a plnenie si ich procesných povinností. Uvedené ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprímeranej tvrdosti, teda na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie súdneho konania a jeho výsledok. Ust. § 257 CSP však nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov konania neúspešnej strane; vždy musí ísť celkom o výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých strán a tiež na okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Pokiaľ súd dospeje k záveru, že pri zohľadnení všetkých vyššie uvedených kritérií by sa javilo priznanie trov konania ako neprímerane tvrdé, je na mieste aplikácia ust. o trovách konania podľa § 257 CSP.

4. V danom prípade súd prvej inštancie skonštatoval, že pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa má súd prihliadať nielen na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu, ale aj okolnosti, ktoré viedli stranu sporu k uplatneniu svojho práva na súde. Žaloba žalobcov nebola podaná dôvodne, pretože žalobcovia v spore úspešní neboli, čo potvrdil nielen rozsudok súdu prvej inštancie, ale aj rozsudok odvolacieho súdu. Nemožno prisvedčiť tvrdeniu žalobcov v podaní doručenom súdu dňa 29. 05. 2017, podľa ktorého musela byť žaloba podaná kvôli správaniu sa žalovaného, keďže v konečnom dôsledku žalobcovia spor „prehrali“. Taktiež žalobcovia na výzvu súdu vôbec nepreukázali svoje majetkové a sociálne pomery, pričom ani tento dôvod nemohol súd vyhodnotiť ako dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania úspešnej strane. Po preskúmaní veci potom súd dospel k záveru, že samotné tvrdenie žalobcov o nutnosti podať žalobu z dôvodu správania sa žalovaného, samo o sebe nezakladá dôvod hodný osobitného zreteľa a zároveň aj také výnimočné okolnosti, pre ktoré by súd úspešnej strane v spore (žalovanému) nepriznal nárok na náhradu trov konania podľa § 257 CSP.

5. Preto súd s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 2 CSP žalovanému ako plne úspešnej strane v konaní, pretože žaloba voči nemu bola zamietnutá, priznal voči žalobcom v 1./ a 2./ rade náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške tejto náhrady rozhodne súdny úradník súdu prvej inštancie samostatným uznesením.

6. Proti tomuto uzneseniu podali včas odvolanie žalobcovia v 1./ a 2./ rade, uvádzajúc, že s ním nesúhlasia a žiadajú o ich odvolaní rozhodnúť tak, že odvolací súd napadnuté uznesenie zmení tak, že žalovanému trovy konania neprizná. Pri opätovnom rozhodovaní o náhrade trov konania, pretože prvé uznesenie o náhrade trov konania odvolací súd uznesením zo dňa 28. 07. 2017 zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie, súd prvej inštancie nezohľadnil správanie žalovaného, pre ktoré bolo potrebné podať žalobu. Žalobcovia sú toho názoru, že dôvody pre aplikáciu ust. § 257 CSP v danom prípade existujú, pretože je spravodlivé zohľadniť existenciu okolností súvisiacich so stavom pred začatím sporu, t. j. pri uplatňovaní nároku.

7. V predmetnom spore išlo o nezaplatené sumy úhrady za užívanie bytu, keď žalovaný od 01. 11. 2020 do odovzdania bytu nemal právny dôvod na užívanie bytu. Jeho správanie bolo v rozpore s dobrými mravmi. Preto mu nie je možné poskytnúť náhradu trov konania, keď žalovaný svojím správaním dal podnet na začatie konania (sporu). Podanie žaloby bolo výlučne z dôvodu správania sa žalovaného, pričom súd pri opakovanom rozhodovaní o trovách konania tieto dôvody opätovne nevyhodnotil.

8. V závere svojho odvolania žalobcovia poukázali na existenciu odvolacích dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 písm. a/, d/ a h/ CSP.

9. Žalovaný v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalobcov uviedol, že súd prvej inštancie správne ustálil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol, čo vyplýva z odôvodnenia napadnutého uznesenia. Tvrdenie žalobcov o nutnosti podať žalobu pre správanie žalovaného totiž samo o sebe

nezakladá dôvod hodný osobitného zreteľa ako aj také výnimočné okolnosti, pre ktoré úspešnej strane v spore nebude nárok na náhradu trov konania podľa § 257 CSP priznaný.

10. V rámci aktuálneho odvolania žalobcovia zdôrazňujú, že súd nezohľadnil „správanie žalovaného“, pričom v ďalšej časti uvádzajú rozpor tohto správania žalovaného v rozpore s dobrými mravmi, avšak ďalej v predmetnom odvolaní ohľadne týchto argumentov nič bližšieho neuvádzajú.

11. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie v danej veci bolo podané oprávneným subjektom v zákonom stanovenej lehote pre podanie odvolania (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Následne odvolací súd predmetné odvolanie žalobcov v 1./ a 2./ rade zo dňa 19. 01. 2021 smerujúce voči uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 17. 12. 2020 č. k. 8C/250/2019-159 vyhodnotil za nedôvodné s rozhodnutím o ňom tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 234 ods. 2 CSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania ako existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. V danom prípade prvoinštančný súd napadnutým uznesením v poradí druhýkrát rozhodoval o náhrade trov prvoinštančného konania, pretože jeho prvé uznesenie o náhrade trov konania zo dňa 18. 04. 2017 č. k. 8C/250/2013-133 bolo v dôsledku podaného odvolania žalobcov v 1./ a 2./ rade zrušené uznesením Krajského súdu v Nitre, ako súd odvolacieho č. k. 5Co/269/2017-147 zo dňa 28. 07. 2017 s následným vrátením veci prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. Prvoinštančný súd v poradí druhým rozhodnutím o náhrade trov konania rešpektoval záväzný právny názor odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) obsiahnutý v jeho zrušujúcom uznesení zo dňa 28. 07. 2017. Vychádzajúc z výsledku sporu vo veci samej (zamietnutie žaloby žalobcov v 1./ a 2./ rade s následným potvrdením tohto rozsudku odvolacím súdom) súd prvej inštancie správne rozhodol o náhrade trov konania pri aplikácii ust. § 255 ods. 1 CSP, keď, s poukazom na výsledok sporu, plne úspešnému žalovanému v konaní vo veci samej priznal náhradu trov konania voči žalobcom v 1./ a 2./ rade, ktorých žaloba voči žalovanému o zaplatenie 276,70 eura s príslušenstvom bola zamietnutá, a to v rozsahu 100 %. Na druhej strane súd prvej inštancie takisto správne nerozhodol o náhrade trov konania pri aplikácii ust. § 257 CSP, pretože pre takýto procesný postup nevzhladol existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa.

15. S poukazom na uvedené, odvolací súd napadnuté prvoinštančné uznesenie ohľadne priznania 100 % náhrady trov konania pre žalovaného vo vzťahu k žalobcom v 1./ a 2./ rade ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. V ďalšom odvolací súd odkazuje na rozsah a predovšetkým obsah odôvodnenia napadnutého uznesenia, s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

16. Na margo správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd poznamenáva, že žaloba žalobcov vo veci samej bola zamietnutá preto, že títo neuniesli dôkazné bremeno ohľadne svojich skutkových tvrdení, na základe ktorých požadovali od žalovaného zaplatať sumu 276,70 eura s príslušenstvom. V tejto súvislosti tvrdenie žalobcov, že svoju žalobu podali na súd z dôvodu správania sa žalovaného samé o sebe nie je dôvodom pre aplikáciu procesného postupu podľa § 257 CSP, čo okrem iného správne konštatoval aj prvoinštančný súd, keď nemal za preukázanú samotnú existenciu dôvodu hodného osobitného zreteľa pre postup podľa § 257 CSP, s čím sa stotožňuje aj odvolací súd. Ak by totiž žalobcovia uniesli dôkazné bremeno v spore, osud ich žaloby by bol zrejme iný, ako jej zamietnutie.

17. Žalobcovia v 1./ a 2./ rade tým, že súdu nepreukázali svoje majetkové, sociálne a zárobkové pomery nespĺnili jednu z kumulatívnych podmienok, ktorá pri preukázaní ďalšej podmienky, ktorou je špecifikum prejednávanej veci, umožňuje súdu rozhodujúcemu o trovách konania prijať ten záver, že v danej veci náhrady trov konania existujú dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP pre nepriznanie úplnej alebo čiastočnej náhrady trov konania inak úspešnej strane v konaní (spore).

18. V kontexte týchto dôvodov odvolací súd o podanom odvolaní žalobcov v 1./ a 2./ rade ako o nedôvodnom rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

19. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP tak, že úspešnému žalovanému v odvolacom konaní priznal voči žalobcom v 1./ a 2./ rade náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške týchto trov rozhodne súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

20. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).